

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **J. V.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 29. 1. 2013, č. j. 72 Ad 5/2011 – 190,

t a k t o :

Návrh žalované na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **se z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozsudkem ze dne 29. 1. 2013, č. j. 72 Ad 5/2011 – 190, zrušil a vrátil rozhodnutí žalované ze dne 14. 10. 2010, č. j. X, kterým žalovaná zamítla námitky proti rozhodnutí ze dne 20. 4. 2010 o zamítnutí žádosti žalobce o přiznání invalidního důchodu. Krajský soud dále rozhodl o nákladech řízení tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 10.626 Kč do 30 dnů od právní moci rozsudku. Soud rozhodl o zrušení předmětného rozhodnutí žalované, neboť dospěl po provedeném dokazování k závěru, že žalobce byl invalidní (prvý stupeň invalidity).

[2] Proti tomuto rozsudku podala žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost, v níž požádala o přiznání odkladného účinku. Tento návrh stěžovatelka odůvodnila tím, že pokud by Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek městského soudu, jímž bylo rozhodnutí stěžovatelky zrušeno, znamenalo by to, že původní zrušené rozhodnutí stěžovatelky „obživne“. Důsledkem takového rozhodování soudů by však nebylo zrušení nového rozhodnutí stěžovatelky vydaného v mezidobí k realizaci původního rozsudku městského soudu. Poté by vedle sebe stála dvě opačná rozhodnutí stěžovatelky o téže věci. V této skutečnosti stěžovatelka spatřuje „*nenahraditelnou újmu*“ ve smyslu § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[3] Žalobce se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přímo nevyjádřil, nicméně z jeho podání ze dne 14. 4. 2013, v němž popisuje průběh řízení o své žádosti o přiznání invalidního důchodu, je zcela zřejmé, že s tímto návrhem nesouhlasí, neboť celkovou délku řízení před žalovanou a před správními soudy (žádost podal dne 5.

10. 2009) vnímá jako závažnou újmu, když žalovanou je mu po celou dobu odpírán invalidní důchod, na který má podle svého přesvědčení nárok. Nevyplácení důchodu má negativní vliv na život jeho a jeho rodiny, protože vzhledem ke svému zdravotnímu hendikepu nemůže sehnat zaměstnání a trpí nouzí.

[4] Podle § 107 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přičemž za tím účelem přiměřeně užije § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve znění účinném od 1. 1. 2012 je k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti třeba, aby výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a současně přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[5] Návrh stěžovatelky, která je správním orgánem, je třeba hodnotit ve světle názoru vyjádřeného v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 – 49, publikovaného pod č. 1255/2007 Sb. NSS „*S ohledem na postavení správního orgánu v systému veřejné správy bude přiznání odkladného účinku kasační stížnosti k jeho žádosti vyhrazeno zpravidla ojedinělým případům, které zákon opisuje slovy o nenahraditelné újmě.*“ V citovaném rozhodnutí rozšířený senát Nejvyššího správního soudu příkladmo uvádí jako relevantní situaci pro udělení odkladného účinku případy vrácení řidičského oprávnění duševně choré osobě, vystavení zbrojního průkazu nebezpečnému recidivistovi, udělení povolení k obchodu s vojenským materiálem zločinnému podniku.

[6] Nejvyšší správní soud si je plně vědom, že bylo několika jeho rozhodnutími vyhověno stěžovateli v její žádosti o odkladný účinek právě s přihlédnutím k citovanému usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Ans 3/2006 – 49, s ohledem na problematičnost skutečnosti, že by vedle sebe mohla být dvě odlišná či dokonce opačná správní rozhodnutí o téže věci (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 4. 2008, č. j. 3 Ads 29/2008 – 35, dostupné na www.nssoud.cz), avšak v této věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že stěžovatelce nelze vyhovět.

[7] Nejvyšší správní soud stejně jako např. v usnesení č. j. 6 Ads 87/2009 – 49, ze dne 15. 7. 2009 upozorňuje, že institut odkladného účinku je primárně spjat s žalobou jakožto nástrojem ochrany veřejných subjektivních práv adresáta veřejnoprávního působení. Odkladný účinek přiznávaný žalobě má proto ochránit tohoto adresáta veřejné správy před případnými neodstranitelnými negativními následky aktu veřejné správy. Postavení žalovaného správního orgánu, jemuž soudní řád správní přiznal legitimaci podat kasační stížnost jako orgánu moci výkonné, spíše nasvědčuje tomu, že poskytnutím legitimace k podání kasační stížnosti správnímu orgánu se vyjadřuje zájem na efektivitě působení objektivního práva a jednotě a zákonnosti rozhodování krajských soudů ve správním soudnictví. Z tohoto hlediska je nutno nazírat i na otázku odkladného účinku kasační stížnosti.

[8] Výše uvedené plně koresponduje se zákonnou úpravou možností přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s. za přiměřeného použití ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s., které umožňuje přiznat odkladný účinek na návrh žalobce. Z textu posledně uvedeného ustanovení, konkrétně ze slovního spojení „na návrh žalobce“, je možno usuzovat, že odkladný účinek bude zpravidla přiznáván na návrh osoby, která se

pokračování

domáhá ochrany svých veřejných subjektivních práv v postavení žalobce proti správnímu orgánu v postavení žalovaného. Přiznání odkladného účinku na návrh stěžovatele, který je jako správní orgán v postavení žalovaného, bude tedy připadat v úvahu pouze ve výjimečných případech.

[9] Dále je nutno podotknout, že sama kasační stížnost je opravným prostředkem mimořádným, neboť směřuje proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu. Přiznání odkladného účinku pravomocného rozhodnutí je třeba připustit pouze tehdy, jestliže nezbytnost odkladného účinku převáží nad požadavkem právní jistoty a stability právních vztahů opírajících se o pravomocná rozhodnutí soudů. Pokud by správní orgány neměly být vázány pravomocným rozhodnutím krajských soudů, kterými se ruší jejich správní akty, pak by zákonodárce musel zcela změnit koncepci správního soudnictví a vyloučit právní moc rozhodnutí krajských soudů. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce opsal slovy o nepoměrně větší újmě.

[10] Nejvyšší správní soud konstatuje, že v posuzovaném případě stěžovatelka újmu, která by jí měla vzniknout, nijak nekonkretizovala. Samotná okolnost, že stěžovatelka je povinna respektovat závazný právní názor krajského soudu ani to, že by v případě případného zrušení napadeného rozsudku krajského soudu „obživlo“ původní rozhodnutí stěžovatelky, nemůže znamenat nepoměrně větší újmu, která by odůvodňovala přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatelky. V takovém případě by totiž musel Nejvyšší správní soud přiznávat odkladný účinek automaticky všem kasačním stížnostem podaným žalovanými správními orgány, což shora citované usnesení rozšířeného senátu vylučuje. Z vyjádření žalobce je navíc zřejmé, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti by pro něj znamenalo značnou újmu popsanou výše.

[11] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v daném případě nejsou podmínky ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. naplněny.

[12] Z důvodů uvedených proto Nejvyšší správní soud podle § 107 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl. Tím Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. dubna 2013

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu